

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 4437/24
11.9.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судије Сање Агатоновић, председника већа и судија Весне Секулић и Данице Косовац, чланова већа, у парници тужиоца ЈП “Електропривреда Србије”, Београд, Стари град, Царице Милице 2, против туженог АА из ..., чији је пуномоћник Ненад Петковић, адвокат из Смедерева, Омладинска 2, ради дуга, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Основног суда у Смедереву П 1111/15 од 21.3.2018. године, исправљене решењем истог суда П 1111/15 од 19.4.2023. године, у седници већа одржаној дана 11.9.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Смедереву П 1111/15 од 21.3.2018. године, исправљена решењем истог суда П 1111/15 од 19.4.2023. године, у другом и трећем ставу изреке.

Образложење

Првим ставом изреке побијане пресуде делимично је одржан на снази закључак о извршењу Јавног извршитеља ... И.Ивк 59/14 од 4.3.2014. године у делу којим је обавезан тужени да тужиоцу, раније Привредном друштву за дистрибуцију електричне енергије “Центар” д.о.о. Крагујевац ЕД “Електроморава” Смедерево, сада ЈП “Електропривреда Србије” на име дуга за утрошену електричну енергију исплати износ од 39.758,91 динара, са законском затезном каматом на износ од 35.160,54 динара почев од 21.1.2014. године, као дана подношења тужбе до исплате, те трошкове извршења у износу од 3.490,32 динара. Другим ставом изреке, делимично је укинут закључак

извршитеља ... И.Ивк 59/14 од 4.3.2014. године у делу преко износа од 39.758,91 динара са законском затезном каматом на износ од 35.160,54 динара почев од 21.1.2014. године као дана подношења тужбе до исплате досуђеног првим ставом изреке ове пресуде, до износа од 848.887,97 динара са законском затезном каматом од 21.1.2014. године до исплате, те за трошкове извршења од износа од 3.490,32 динара досуђеног првим ставом изреке до износа од 60.186,24 динара одређеног закључком о извршењу Јавног извршитеља ... И.Ивк 59/14 од 4.3.2014. године, па је у том делу одбијен као неоснован тужбени захтев и захтев за накнаду трошкова поступк. Трећим ставом изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 16.290,24 динара.

Благовремено изјављеном жалбом тужилац је првостепену пресуду побијао, како из садржине жалбе произлази у другом и трећем ставу изреке из свих разлога прописаних одредбом члана 373 став 1 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” бр. 72/11...18/20).

Испитујући правилност првостепене пресуде у побијаном делу, сагласно овлашћењима прописаним чланом 386 Закона о парничном поступку, другостепени суд је оценио да жалба тужиоца није основана.

У спроведеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности. Нису основани ни наводи жалбе којима се указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку, јер је изрека првостепене пресуде у потврђујућем делу разумљива, непротивречна сама себи и датом образложењу, а разлози за донету одлуку су јасни и у складу са изведеним доказима, те пресуда нема недостатака због којих се не би могла испитати.

Према утврђеном чињеничном стању и стању у списима, тужени је корисник електричне енергије и за утрошену електричну енергију на дан 31.12.2013. године, тужилац је задужио туженог дугом у укупном износу од 848.887,97 динара. Тужилац је због неизмирених обавеза за испоручену електричну енергију поднео предлог за извршење на основу веродостојне исправе дана 21.1.2014. године на основу ког је донет закључак о извршењу И.Ивк 59/14 од 4.3.2014. године на име дуга на дан 31.12.2013. године за износ дуга од 848.887,97 динара са законском затезном каматом од 1.1.2014. године до исплате. По приговору туженог, решењем Основног суда у Крагујевцу Ипв (Ивк) 127/14 од 13.3.2014. године усвојен је приговор извршног дужника (туженог), па је закључак извршитеља И.Ивк 59/14 од 4.3.2014. године стављен ван снаге у делу којим је одређено извршење, укинута све спроведене извршне радње и одлучено да се поступак настави као поводом приговора против платног налога.

Према налазу вештака економско-финансијске струке следи да висина дуга туженог према тужиоцу за период од 21.1.2013. године до 31.12.2013. године (период од годину дана пре подношења тужбе) износи укупно 39.758,91 динар и то 35.160,54

динара на име главнице, а износ од 4.598,37 динара на име камате обрачунате на тај износ. Тужени је у години пре подношења тужбе извршио уплату дана 13.9.2013. године у износу од 5.000,00 динара на којој према евиденцији тужиоца није назначен период на који се извршена уплата односи, а допунским налазом и мишљењем вештака од 27.3.2017. године (према предлогу тужиоца) следи да је дуг туженог за период од годину дана од наведене најстарије уплате па уназад до 31.12.2013. године 94.461,28 динара, од чега главни дуг износи 84.660,85 динара, а дуг на име камате 9.800,43 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је у складу са члановима 378 став 1, 387, 312 и 213 Закона о облигационим односима оценио да су потраживања тужиоца за период пре 21.1.2013. године застарела будући да је предлог за извршење поднет дана 21.1.2014. године, због чега је укинуо закључак извршитеља И.Ивк 59/14 од 4.3.2014. године, преко износа од 39.758,91 динара, до тражених 848.887,97 динара, а у погледу тражене законске затезне камате за износ преко досуђених 4.598,37 динара, а до тражене законске затезне камате на износ од 848.887,97 динара од 1.1.2014. године до исплате. Наводе тужиоца да је тужени делимичном уплатом потраживања дана 13.9.2013. године признао дуг, првостепени суд је оценио као неосноване, с обзиром на то да до прекида застарелости може доћи само када рок застарелости није протекао, па тада поверилац или дужник одређеном радњом могу прекинути ток рока застарелости, али после сваке радње овај рок тече изнова, па је тужени наведеном уплатом измирио најстарију обавезу која је већ застарела, те стога није прекинуо застарелост за целокупан дуг нити се застарелости одрекао, јер на тај начин – конклюдентном радњом, то није могао учинити, па је извршио натуралну облигацију.

Због свега наведеног првостепени суд је размотрио висину дуга у контексту једногодишњег рока застарелости из члана 378 Закона о облигационим односима па је на основу налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке методом простог сабирања дуга за сваки месечни износ понаособ за период од годину дана пре утужења обавезао туженог на исплату главног дуга у износу од 39.758,91 динар, а преко досуђеног износа тужбени захтев као неоснован одбио због застарелости.

Према оцени Апелационог суда у Београду, првостепени суд је на правилно и потпуно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право, дајући за своју одлуку у потврђујућем делу разлоге које у целости прихвата и другостепени суд и сходно члану 396 став 2 Закона о парничном поступку, на исте упућује.

Супротно наводима жалбе тужиоца првостепени суд је правилном применом одредбе члана 378 и 387 Закона о облигационим односима закључио да је незастарели део потраживања само за период од 21.1.2013. године до 31.12.2013. године, пошто је радњом тужиоца као повериоца тек подношењем предлога за извршење дана 21.1.2014. године прекинуто застаревање на основу одредбе члана 388 Закона о облигационим односима.

На основу изложеног, на правилност побијане одлуке без утицаја су жалбени наводи тужиоца да је тужени конклюдентном радњом – уплатом извршеном дана 13.9.2013. године у износу од 5.000,00 динара признао дуг и да је тада у смислу одредаба члана 392 став 1 Закона о облигационим односима дошло до прекида и отпочињања новог застарног рока, односно да је том уплатом прекинута застарелост за период од годину дана почев од те уплате па уназад.

Према одредбама члана 312 став 2, члана 313, 360 став 3 и 387 став 2 Закона о облигационим односима не може се сматрати да је тужени уплатом износа од 5.000,00 динара дана 13.9.2013. године признао дуг, јер приликом уплате није изричито и недвосмислено наведено за који период је исти плаћен. Код чињенице да током првостепеног поступка није доказано да ли је наведеном уплатом извршено плаћање обавезе за месец септембар 2013. године то се ова конклюдентна радња туженог не може сматрати признањем дуга и водити прекиду застаревања. Да би конклюдентна радња делимичне или потпуне исплате дуга имала карактер признања дуга, па и последицу прекида застаревања, мора се јасно и недвосмислено односити на одређени дуг, по одређеном рачуну, јер то јасно произлази из члана 387 Закона о облигационим односима. Стога у ситуацији када дужник при делимичној уплати обавеза за неплаћену утрошену електричну енергију као што је у конкретном случају учињено, у којој је садржана и делимично застарела обавеза не назначи које обавезе плаћа, плаћа обавезе по редоследу доспећа испуњења обавеза, а поверилац код таквог начина плаћања обавеза, на основу реда урачунавања прописаног у члану 312 став 2 и члану 313 Закона о облигационим односима, прво наплаћује доспеле камате, па најстарије потраживање доспело за испуњење (застарелу обавезу), па тек онда остале обавезе по редоследу доспећа за испуњење. Следом наведеног, правилан је закључак првостепеног суда да је тужени уплатом износа од 5.000,00 динара дана 13.9.2013. године признао застарелу обавезу у смислу члана 387 став 2 Закона о облигационим односима, те није дошло до прекида застаревања, због чега се не може ни прихватити став жалиоца да је приликом одлучивања о тужбеном захтеву требало прихватити другу варијанту вештачења којом је утврђена обавеза туженог у већем износу од досуђеног. Да би дошло до прекида застарелости делимичном уплатом дужник приликом плаћања по тачно одређеном рачуну мора навести рачун по коме врши уплату, односно период дуговања да би делимична уплата довела до прекида застарелости.

Приликом доношења одлуке, Апелациони суд је ценио и остале жалбене наводе, али их посебно не образлаже, јер су без утицаја на могућност другачијег пресуђења.

Правилном применом одредаба чланова 150, 153, 154 и 163 Закона о парничном поступку, првостепени суд је одлучио о трошковима парничног поступка које је одмерио сагласно одредбама Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката и Таксене тарифе важећим у време пресуђења.

Жалбом се неосновано указује да тужилац има право на накнаду целокупних трошкова, а не сразмерно висини усвојеног дела тужбеног захтева, будући да се код делимично усвојених новчаних захтева трошкови сходно члану 153 став 2 Закона о парничном поступку одмеравају сразмерно успеху у спору - према висини усвојеног

новчаног захтева.

На основу изложеног, применом члана 390 у вези са чланом 387 став 1 тачка 2 и члана 401 тачка 2 Закона о парничном поступку, донета је одлука садржана у изреци ове пресуде.

Председник већа-судија
Сања Агатоновић, с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић